

# cetățenia română

Osemintele sculptorului Constantin Brâncuși ar putea fi aduse în România dacă statul român va constata, în urma unor demersuri deja demarate, că artistul nu a renunțat la cetățenia română sau că aceasta nu i-a fost retrasă. În cazul în care documentele arată că Brâncuși nu mai are cetățenie română, la propunerea Guvernului, Parlamentul ar putea să-i acorde sculptorului titlul de cetățean de onoare și în această situație va fi posibil ca osemintele artistului să fie aduse acasă. Solicitarea pentru re acordarea cetățeniei române marelui Brâncuși a fost făcută de Laurian Stăncescu, membru al Uniunii Scriitorilor din România, în numele fundației pe care o conduce. Guvernul va prelua cheltuielile pe care le presupune tot acest proces, dar fără o decizie a instanței franceze, repatrierea osemintelor nu va fi posibilă. "Procedurile cu statul francez sunt extrem de complicate și sunt foarte hotărât ca această inițiativă privată să-l luăm la nivelul Cabinetului. Executivul va angaja o firmă de avocați din Franța, pentru că în toate procedurile este nevoie de o hotărâre a judecătorului din Paris, singurul care poate decide dacă rămășițele pământești ale lui Constantin Brâncuși pot fi deshumate și aduse la Târgu Jiu", a precizat și premierul Ponta. De altfel, sculptorul își dorea să fie îngropat la Hobița, lângă mormântul mamei sale. Constantin Brâncuși odihnește acum în Cimitirul Montparnasse din Paris. Chiar dacă a iubit mult acest oraș, artistul a lăsat cu limbă de moarte să fie adus acasă, la Hobița, în Gorj: «Mor cu sufletul neîmpăcat că voi putezi în pământ străin, departe de ființa cea mai dragă, mama mea». Pe de altă parte, unicul fiu al marelui artist spune că deshumarea tatălui său și aducerea lui în România nu ar fi un gest creștinesc și ar încălca ultima dorință a celui dispărut. În tot acest timp însă, locul în care s-a născut artistul a fost lăsat de izbeliște. Mai mult, există dispute chiar și între rudele sculptorului pe tema repatrierii. "Să-l aducă la Hobița, că aici sunt rudele. Cum să nu se strângă semnături pentru aducerea lui Brâncuși? Nu s-au strâns numai din sat, s-au strâns din satele vecine, de la vizitatori. Dar cine ar putea să nu fie de acord ca osemintele lui să vină acasă?", a precizat Maria Mecu, rudă prin alianță cu Constantin Brâncuși. "După cum e mormântul îngrijit acolo, nu știu dacă aici poate fi îngrijit la fel...", a spus Ioana Brâncuși, o strănepoată a sculptorului. Și aproape 65 la sută dintre românii participanți la un sondaj consideră că rămășițele pământești ale marelui sculptor ar trebui aduse de la Paris la Hobița, cu toate că deocamdată demersul nu este posibil. Totodată, repatrierea osemintelor trebuie să aibă acordul moștenitorilor, dar și al autorităților franceze. La data de 1 august 1951, Constantin Brâncuși și-a depus pașaportul românesc la Ambasada României de la Paris și a cerut cetățenia franceză, pe care a obținut-o în mai puțin de un an, la 15 iunie 1952. Într-un răspuns la o interpelare adresată în Parlament în 2011, fostul ministru de Externe Teodor Baconschi a precizat că statul român trebuie să țină cont în acest caz de mai multe elemente de ordin istoric și cultural, inclusiv de faptul că sculptorul și-a manifestat dorința de a rămâne în Franța, unde a creat până la sfârșitul vieții, iar opera sa face parte din patrimoniul cultural universal. De asemenea, cum majoritatea operelor sale sunt realizate în străinătate, nu se poate vorbi doar despre o identitate culturală românească, spunea fostul ministru. În plus, o eventuală repatriere a lui Brâncuși ar reduce posibilitățile de cunoaștere de către publicul larg din întreaga lume, iar fluxul de turiști la mormântul său ar fi mult mai mic, în comparație cu cel actual. Operele lui Constantin Brâncuși se vând acum cu prețuri amețitoare. Spre exemplu, "Muza" a fost adjudecată recent cu 12,4 milioane de dolari, iar o variantă a "Domnișoarei Pogany" s-a vândut cu 26 de milioane de dolari.

Lucia Ivănescu

